

ಮರೆತುಹೋಗುವಪ್ಪು. ಅದ್ದೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರಲ್ಲ ಅವು. ಹೀಗೆ ಈಸೋ ಎಂಗೆಂಟಿಗೋ ಹಿಮಾಸೇಲ್ಫ್. ಅದಕ್ಕೊಂಡು ಬೆಲೆ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಅನೇಕ ಮಹತ್ವದ ಅನುವಾದಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಅಧ್ಯನಿಕ ಲೇಖಕರು, ಹೊಸ ತಲೆಮಾರಿನವರು ಎಲ್ಲರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸ್ಥಾಮಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಮಾತಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದೇ ಅವರು ಯಾವ ವಿಮರ್ಶಾ ಕೃತಿಯನ್ನು ತರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಅವರಿಷ್ಟ. ಅದ್ದೇ ಮಾತಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಎಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಪ್ರಾಮಿಸಿಗೋ ಅಂತ ಅವಿಸಿಸಿದ್ದ ಹೇಳ್ಳುಂಡು ಓಡಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಚೆಲೆಯವರಿಗೆ ಏನನ್ನಿಸುತ್ತೋ ಬಿಡುತ್ತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದ್ದೇ ರಹಮತೋಗಾಗಲಿ, ಸ್ಥಾಮಿಗಾಗಲಿ, ನನಗಾಗಲಿ ಇವೆಲ್ಲ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ನಮ್ಮ ಉಳಿಜಗತ್ತಿಗೂ ಇಷ್ಟವಾಗುವ ಕೆಲಸಗಳು.

◆ ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಗ ಕನ್ನಡ ವಿಮರ್ಶೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿರುವ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ಬಗೆಯದು?

ಹೊಸಬರು ವಿಮರ್ಶೆಯನ್ನು ಬರಿಬೇಕು. ಇನ್ನೂ ಓವಲೋವನ್, ಎಚ್‌ಎಸ್‌ಆರ್, ಕೆವಿನ್, ರಹಮತ್, ಚೆನ್ನಿ, ಅಶೋಕ್, ನರಹಲ್ಲಿ, ಸುಮಿತ್ರಾಭಾಯಿ, ಹುಕ್ಕಿಯಾರ್ ಇವರೇ ಬರಿಬೇಕು ಅಂತ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಾರು. ಅದೊಂದು ತರಹ ಹೆರೆ ಅನಿಸುತ್ತೇ. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಎಪ್ಪತ್ತು ಅರವತ್ತು ದಾಟಿದವರು. ಕಡಿಮೆ ವಯಸ್ಸಿನವರು ಯಾರೂ ಇದ್ದಾರೆ ಅಂತ ನೋಡಿದರೆ ಸಂಬ್ರೀ ಅಪ್ಪ ಆಶಾದಾಯಿಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಅಂತಲ್ಲ. ಕೆಲವರಿಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಾಲದು. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ, ಕಾಲೇಜಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ? ತರುಣ ವಿಮರ್ಶಕರನ್ನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ರೂಪಿಸುತ್ತಿವೆಯು?

ಸಂಕೋಧನಾ ಮಹಾಪ್ರಭಂಧ ಎನ್ನುವಂಧದ್ದು ಪೂರಂಭವೇ ಹೊರತು ಮುಕ್ತಾಯವಲ್ಲ. ಧೀಸಿಸೋ ಬರೆದ ಮೇಲೂ ಬರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿದವರು ಎಪ್ಪು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ? ಕಾವ್ಯ, ಕಥೆ, ನಾಟಕ, ಅನುವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಂತಹ ಜನ ವಿಮರ್ಶೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಯಾಕೆ?

ಕೆ.ವೈ. ನಾರಾಯಣಸ್ಥಾನ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಬರೆದ್ದು. ‘ನೀರದಿವಿಗೆ’ ನಿಸಂಶಯವಾಗಿ ಒಂದು ಒಳೆಯ ಅಧ್ಯಯನಶೀಲ ಕೃತಿ. ಅದ್ದೇ ಮುಂದೆ ಅವರು ವಿಮರ್ಶ-

ಬರಿಲೀಲ್ಲ. ಇರಲಿ, ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಎಪ್ಪು ಜನ ನೇನವಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ? ಈಗ ದಿ.ಆರ್. ನಾಗರಾಜ ಅವರದೇ ‘ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಂಧನ’ ಇದೆಯಲ್ಲ, ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೃತಿ. ಅದರ ಕುರಿತು ಎಪ್ಪು ಲೇಖನಗಳು ಬಂದಿವೆ? ಕೆ.ವಿ. ನಾರಾಯಣ ಅವರ ‘ತೊಂದುಮೇವು’ ಬಗ್ಗೆ ಎಪ್ಪು ಅಧ್ಯಯನಗಳಿಗಿವೆ? ಚಿದಿರ್ಯಾರೆ, ಚಿದಿರೋಧಿಲ್ಲ ಅಂತಲ್ಲ. ಬಸವರಾಜ ಕಂಧನ್ ಅವರದು ನಿಸ್ತಂಖಯವಾಗಿ ಕನ್ನಡದ ಒಂದು ಅತ್ಯಂತ ಧೀಸಿಸ್ತು. ಎಲ್ಲರೂ ಅದನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಾರೆ. ಅದ್ದೇ ಅದರ ಅಧ್ಯಯನದ ಸ್ತರಾಪದ ಬಗ್ಗೆ ಚಚೆಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನಂತಾ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಲೇಖನ ಚಿದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ವಿಮರ್ಶೆ ಬರಿ ತೊಂದಿ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲಿಂಬಿಟ್ಟರೆ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಶಾಗ ಮಹತ್ವದ ವಿಮರ್ಶೆ ಅಪ್ಪಾಗಿ ಸ್ವಷ್ಟಿ ಆಗ್ನೇ ಇಲ್ಲ ಅನ್ನೋದು ಒಂದಾದರೆ, ಶಾಗಾಗೆ ಬಂದಿರುವ ಮಹತ್ವದನ್ನು ಅರಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಕೂಡ ಕಡಿಮೆ. ಸ್ವಜನಶೀಲ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನೇ ನಾವು ಓದಿಕೊಂಡು ಇರ್ತಿಬಿ, ವಿಮರ್ಶೆಯನ್ನು ಯಾಕೆ ಓದಬೇಕು ಅನ್ನೋ ಧೋರಣೆಯೂ ಹಲವರಲ್ಲಿದೆ. ವಿಮರ್ಶೆ ಅಂದ್ರೆ ಒಂದು ವ್ಯಾಧವಾದ ಪರಿಶ್ರಮ ಅನ್ನೋ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅನೇಕರು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸ ವಿಮರ್ಶಕರು ಶರತ್, ಹಟಮಾರಿಗಳು ಆಗಿಬಿಟ್ಟುಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಕಿರಂ ಶಿಪ್ಪರಲ್ಲಿ ತೊಂಬತ್ತು ಪ್ರತಿಶತ ಜನ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಕುರಿತು ಮಾತಾಡಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಅವರ ಬರವಣಿಗೆಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮತ್ವಮಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಇಚ್ಛಿಸೆಲ್ಲ. ಅನೋಫಾಚುನೇಟ್ ಅನೇಕ ದಿ.ಆರ್. ಶಿಪ್ಪರಿಗೂ ಇದು ಅನ್ಯವಾಗುತ್ತೇ ದಿ.ಆರ್. ಇಪ್ಪೆಲ್ಲಾ ಓದಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಪನೇ ಇರೂ ನಮ್ಮ ಕಾಲದ ದೊಡ್ಡ ಜೀಂತಕ ಅವರು. ಅದ್ದೇ ಕನ್ನಡ ವಿಮರ್ಶೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು? ಹಾಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿವೆಯೆ? ವಾಟೋ ನೆಕ್ಕೋ? ನಾನಂತಾ ಅಶಾವಾದಿ. ನಿಮ್ಮ ಪೇಶಿಗೆಯ ಮತ್ತು ನಿಮಗಿಂತ ತುಸು ಕಿರಿಯರಾದ ಕೆಲವರು ನಮ್ಮ ತಿಳಿವಲಿಕೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಿದರ್ಶನವಾಗಿ ಒಂದು ಹಸರು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನೆಲ್ಲುಕುಂಟೆ ವೆಂಕಟೇಶ್ ಅವರು.